

Francesc Homs (Vic, Osona, 1969) és membre de les executives nacionals de Convergència Democràtica i de CiU, i diputat des del 2003. Acaba de publicar un llibre sobre la proposta estrella de CiU per a les eleccions, el concert econòmic: 'Dret a decidir. Estació Concert' (Editorial Base, 2010).

“L'únic llenguatge que entenen els governs espanyols és el de la força”

Heu dit que la proposta estrella de CiU, la negociació d'un concert econòmic, serà possible si CiU té prou força al Parlament. Necessiteu majoria absoluta per a dur-la endavant?

—No necessitem majoria absoluta. Vaig dir una cosa de sentit comú: al darrere d'una proposta de l'envergadura del concert cal una gran força política, o això serà més difícil de dur a terme. Això m'ho van titular a l'inrevés i després ho van retirar, perquè jo no ho havia dit. Jo no he defensat en cap cas de retirar la proposta. CiU no es retractarà en cap cas.

—Previsiblement necessitareu el suport de més partits per a dur endavant una proposta com aquesta. Quins?

—Veig que hi ha més formacions polítiques que ho tenen al seu programa i m'imagino que, amb això, serà fàcil de posar-nos d'acord. És el cas concret d'Esquerra Republicana. Però interpel·larem més forces polítiques que ara diuen que hi són contràries, però que, al País Basc o a Navarra, les seves respectives formacions sí que ho defensen. I això és un contrasentit. Em refereixo al Partit Socialista i al PP.

—Si CiU vol el concert econòmic i

un altre partit la independència, trobareu un terme mitjà entre les vostres propostes?

—Jo no he de jutjar què proposen els altres partits. Els pesos d'uns partits i uns altres, i quines propostes tindran més sortida o menys, ho decidiran els ciutadans el 28 de novembre. No podem negligir què representa la lògica democràtica.

—Pot passar que pugueu arribar a acords amb partits independentistes, a l'un extrem, i amb el PP, a l'altre. Cap on us decantareu?

—Amb relació al concert, hi ha un partit, Esquerra, que també el porta al programa. Per tant, la resposta és òbvia. La nostra prioritat ara ens porta a dir que una proposta d'aquestes característiques i el conjunt d'allò que proposem per als anys vinents necessita un govern fort.

—Com de fort?

—No han de ser tres al govern, ha de ser un govern fort. Això et dona més possibilitats d'èxit. Ara som en una fase en què la decisió la té el poble de Catalunya. Tres setmanes abans de les eleccions, hi ha una cosa clara: només hi ha una força política que aspira a governar, CiU, i totes les altres aspiren a aconseguir que CiU governi malament. La partida s'ha situat així. L'aspiració de

JORDI PLAY

tots els altres és que CiU no tingui una majoria forta.

—El líder del PSC, José Montilla, va prometre als seus militants: “Sóc president i seré president.”

—Poden dir públicament les coses que vulguin, però fan un plantejament de campanya que no és per a governar. És evident. Únicament tracten de dificultar que hi hagi un govern nacionalista fort. Només cal mirar quines tanques publicitàries posen. No són d'un partit que vol governar. Són tanques publicitàries d'un partit que vol evitar que hi hagi una majoria nacionalista clara. En aquest context, CiU reclama tenir prou força per a no dependre de ningú, perquè aquests darrers set anys ja s'ha demostrat que això debilita el govern del nostre país.

—El concert econòmic exigeix un acord amb el govern espanyol. És tan important que CiU siga clau a Espanya com fort a Catalunya per a negociar el concert?

—Les passes per a assolir el concert són les següents. Primera, tenir un go-

vern fort el 28N. Això demostrarà que la societat catalana s'ho pren com una prioritat i donarem un senyal bastant inequívoc a la resta de l'estat. Segona passa: preparar tot el país durant el 2011 per presentar aquesta batalla –que encara no hem lliurat mai– tan equipats com puguem. Tercera: el 2012, en el context de les eleccions espanyoles, que el màxim de forces polítiques catalanes concorrin a les eleccions defensant el concert. CiU el defensarà. Si el defensen més forces polítiques i s'afegeixen al carro d'aquesta reivindicació, el quart punt serà més fàcil: la conformació del govern espanyol anirà íntimament lligada a la defensa del concert per part dels representants catalans.

Al final de tot, només és possible d'assumir un objectiu d'aquestes característiques si hi ha força. Durant aquests trenta anys de democràcia, l'estat ens ha demostrat que l'element més determinant per als governs espanyols, del color que siguin, és la força, més que no pas els arguments. Ells només cedeixen davant la força (la nostra, sempre, demo-

cràtica). És trist, però és la pura realitat. No hi ha governs amics ni uns millors que uns altres. Només se'ns presenten amb tons diferents, però per als interessos de Catalunya, acaben essent iguals. L'únic llenguatge que entenen els governs espanyols, i els seus presidents, és el de la força. Per tant, hem d'actuar en conseqüència amb aquesta lògica. Els arguments són necessaris de Catalunya endins. De Catalunya enfora s'entén el llenguatge de la força. Per tant, tenim, com a país, 47 diputats que són imprescindibles per a qualsevol investidura de qualsevol govern.

—47 en total?

—47 són els diputats escollits per Catalunya. Si volem començar a practicar amb això del dret de decidir, hem de ser conseqüents. L'horitzó que alguns tenim de la llibertat plena de Catalunya el volem assolir per una via democràtica. Si en coses que ara per ara generen molt més consens que no la independència, com ara el concert econòmic, no som capaços com a país d'exercir aquest dret de decidir a l'hora de votar,

és molt difícil després de proposar-se fites que no tenen tant de consens dins Catalunya. Encetar el camí del dret de decidir vol dir assumir que no hi ha res més determinant que el resultat dels vots i que allò que dóna força a Catalunya són precisament els vots i utilitzar-los.

—**Això ho diu perquè el PNB ha aconseguit, en dues setmanes de negociació de pressupostos, allò que no han aconseguit CiU, PSC, Esquerra i Iniciativa en sis anys de debat, aprovació i votació de l'Estatut?**

—No sé si el PNB ha aconseguit més. Recordo que el PNB va fer una proposta d'Estatut que no va poder ni ser discutit. No vull comparar si els uns han aconseguit més que no els altres o els altres més que no els uns. Però això que ha fet el PNB i allò que havia fet CiU en èpoques anteriors demostra que Madrid només entén el llenguatge de la força. I per exercir el dret de decidir hem de ser conseqüents amb la utilització de la força democràtica que té Catalunya. I si no som capaços de posar-nos d'acord en alguns objectius centrals, com no hem estat capaços en tots aquests anys, després no ens podem plànyer. A Catalunya, de vegades ens sembla que, pel fet de tenir drets col·lectius, ja se'ns reconeixen. Però la vida real no funciona així. Un aconsegueix no pas allò que es mereix sinó allò que pot aconseguir efectivament, allò que vol aconseguir fent ús de la seva força –la nostra, sempre, democràtica. Això és als antípodes del plantejament que ens ha fet el tripartit: com que tenim un govern amic a Madrid, ja tindrem la feina feta. Han passat set anys i el més calent és a l'aiguera.

—**Sentiu que, en les negociacions amb Zapatero, heu anat amb el lliri a la mà?**

—En aquest país molta gent –també el tripartit i CiU– ens vam enlluernar amb els inicis del senyor Zapatero. Després hem vist que tot això era una aixecada de camisa que no tenia precedents. Mai ningú no havia anat tan enllà contra l'autogovern de Catalunya com Zapatero. Dos exemples: contra les polítiques socials que, millor o pitjor, sempre havia fet la Generalitat des de Catalunya, la llei de dependència; contra la immersió lingüística, el decret de la tercera hora de castellà. Ni Aznar no havia anat tan lluny contra la immersió. És veritat que el senyor Zapatero va enlluernar molta

gent a Catalunya, però el resultat és el pitjor balanç que es pugui fer des del punt de vista dels drets de l'autogovern i la llengua catalana. Ja sé que això és molt contundent i xoca, però els fets són incontrovertibles: llei de la dependència, decret de la tercera hora, però també el nou finançament, que és qualsevol cosa menys respectar l'Estatut; la disposició addicional tercera, que tampoc no s'ha complert en cap de les anualitats; la llei de ports, que han pactat el PP i el PSOE, que treu les competències que s'havien assumit fa més de deu anys... I a l'altre cantó de la balança no sóc capaç de posar-hi res que tingui un punt d'entitat.

—És improbable que un govern espanyol, siga quin siga, s'avinga a cedir el concert econòmic a Catalunya.

—Era improbable que un govern espanyol cedís les competències de trànsit i els mossos patrullessin a les carreteres catalanes; era improbable que un govern espanyol suprimís els governadors civils; era improbable, per anar més enrere, que es pogués fer TV3; i moltes coses que han passat aquests darrers quinze o trenta anys. La qüestió no és de probabilitats. En les condicions actuals

no és improbable, és impossible. Però si Catalunya s'ho proposa i fem servir la força democràtica que tenim, s'ha demostrat que és possible: no hi ha res més preuat per a un president del govern espanyol que la seva pròpia presidència. I tots els presidents estan disposats a fer qualsevol cosa que tinguin a l'abast per mantenir la seva presidència. Aprenquem la lliçó. Si ens l'han donada ells!

—Si, de tota manera, l'aritmètica electoral no funciona o el govern espanyol, aquesta volta, s'hi nega, s'ha acabat la promesa del concert?

—Hi ha coses que són impossibles si no te les proposes. Ja veurem també quin accent posa en tot això Catalunya. Ara hi ha la percepció fonamentada que Espanya ens roba, parlant clar i català.

“El govern Zapatero deixa el pitjor balanç per a l'autogovern i llengua catalana”

No hem de fer sinó transformar aquest sentiment tan estès i fonamentat en força política. I situar això com la prioritat. I estar-hi disposats, peti qui peti. Si en les negociacions amb Madrid hi posem moltes més coses pel mig, acabarem com sempre.

—Ha de ser prioritari?

—És tan senzill com això: què és prioritari? Tenir el concert econòmic o que a Madrid hi hagi un govern blau o vermell? Si no som capaços de contestar aquesta qüestió amb contundència, és molt més difícil.

—Al vostre llibre *Dret a decidir. Estació concert critiqueu força el model de finançament, però la base hi era a l'Estatut que sí que vau negociar i aprovar.*

—No. La base del finançament vigent és l'acord del tripartit amb el PSOE, no l'Estatut.

—A l'Estatut tampoc no es proposava el concert.

—No, però la base de l'acord de finançament no és l'Estatut: hi ha una tirallonga d'articles que no es van complir, començant per la creació del Consorci Tributari i acabant pels preceptes

que la sentència del Tribunal Constitucional ha liquidat sobre el finançament i que, en canvi, no he vist pas enlloc que hagin afectat l'acord de finançament. Per tant, devia ser que aquell acord de finançament responia a uns altres interessos, però no a l'Estatut. En aquest sentit, l'Estatut no ha estat ben aprofitat. No era el concert, però donava unes quantes eines. Ha estat desapropiat i la prova és que un any i escaig més tard som on som. No cal fer pedagogia sobre com és de dolent l'acord de finançament. La pedagogia la fa el govern quan emet els bons. Ja està tot dit. Un acord de finançament històric que al cap de divuit mesos t'obliga a emetre bons perquè si no no arribes a final d'any i no pots pagar nòmines, no és un bon acord. Cal mirar endavant i proposar-se un model de finançament que no solament resolgui el dèficit fiscal sinó que, a més, s'ajusti al fet que Catalunya és una nació i, en tant que nació, ha de poder gestionar els propis recursos. Això ho destaco al llibre: és sobretot una qüestió de drets nacionals, no pas de diners, cosa que ja vindrà després.

—Dieu al llibre que la Constitució no parla de concert econòmic ni per donar-lo als bascos ni per prohibir-lo als catalans.

—És que em fa gràcia que hi hagi gent que digui que cal reformar la Constitució. Hi ha coses que són incontrovertibles: el PNB va posar això damunt la taula el 1978 i va perdre. Volien que reconeguessin el concert econòmic a la Constitució i van perdre. Per això al referèndum sobre la Constitució, el 6 de desembre del 1978, el PNB va demanar de no votar a favor de la Constitució. Per això allà va sortir un resultat molt diferent de la resta de l'Estat, Catalunya inclosa. A Catalunya vam plantejar les coses molt diferents: estàvem preocupats pel debat esquerra-dreta, l'autogestió i ser molt *progres*. Ens va semblar que això de gestionar els nostres tributs era una cosa que no era prioritària. No es va arribar a proposar. Després els bascos, a base d'insistir-hi, ho van aconseguir. Amb la mateixa Constitució que, teòricament, els negava el concert, els van poder donar el concert. Si això val per als bascos, també valdrà per a Catalunya. La diferència és que des de Catalunya això no s'ha proposat mai fins ara.

—Dieu al llibre que sou independentista.

—Sempre ho he dit.

—El concert és un independentisme tímid?

—En nom de la independència, aquests últims anys, s'han fet coses com fer president el senyor Montilla. Jo, que sóc independentista, m'he tornat més prudent amb l'ús d'aquest terme. No sé si fer president el senyor Montilla en nom de la independència ha fet gaire bé a la causa independentista. Jo, que em sento independentista, m'ho pensaria dues vegades. Em puc equivocar en nom de moltes coses, però em sap molt de greu que ens equivoquem en nom de la independència. Darrerament, en nom de la independència fem coses molt originals, a Catalunya. Fer president el Senyor Montilla perquè ara acabi posant cartells contra els independentistes. Ha acabat així. M'estimo més que m'acusin de tebi que no fer malbé les causes justes i necessàries perquè aquest país se'n surti.

—El llibre es diu *Dret a decidir. Estació Concert. Quan arribarà l'Estació Independència?*

—Primer: quan no tornem, en nom de la independència, a prendre decisions com fer president el senyor Montilla. Segon: quan siguem capaços d'aglutinar un mínim consens dins de casa nostra. Vull subratllar que el concert no va contra la independència. Al País Basc tenen el concert i, que jo sàpiga, hi ha tants independentistes com aquí. Per tant, no va contra la independència. Ben a l'inrevés: dota d'instruments el país per abordar, en un moment determinat, aquest objectiu. Ara, per plantejar aquest objectiu (que nosaltres no plantejem per a aquests pròxims quatre anys —això és evident—) ens hem de demostrar a nosaltres mateixos que fem tot el contrari que en aquests últims anys, que s'han fet passes enrere. Es tracta de fer passes endavant i en el futur no hi haurà cap límit. Per aconseguir la independència s'ha de fer política. Aquest llibre és pensat en aquests termes. Es diu *Dret a decidir. Estació Concert*. Ja s'entén quin és l'horitzó final que alguns busquem clarament. La diferència és que no tenim la necessitat de dir-ho cada dia. Sí que tenim la voluntat de començar a treballar-hi a partir del dia 29 de novembre.

Àlex Milian

Espais de la Batalla de l'Ebre

i ara també al facebook

Visita'ns!

www.batallaebre.org

Guiatges gratuïts
l'últim diumenge de cada mes

Soldats a les trinxeres
Vilalba dels Arcs

Internacionals a l'Ebre
La Fatarella

Hospitals de sang
Batea

115 dies
Corbera d'Ebre

Les veus del front
El Pinell de Brai

CO MEBE

Memorial democràtic

Generalitat de Catalunya